

Team Bestuurlijke aanpak

Digitale criminaliteit

Joelle Hermens

Bestuurlijke aanpak Politie

Wat is het
Hoe werkt het
Wat doen we

Special projects

Samenwerking in de driehoek

Aantal bestuurlijke trajecten 2017-2024

AANTAL BESTUURELIJKE TRAJECTEN GEMELD BIJ DE OPSPORINGSDEK DRR – TEAM BESTUURLIJKE AANPAK

Pilot Bestuurlijke aanpak online criminaliteit

Afspraak Bestuurlijke werkgroep 24 april 2024 (verslag):

Er is behoefte aan wat kan je doen als burgemeester om online criminaliteit te verstoren. Het zou fijn zijn als er een handzaam document is met wat de burgemeesters kunnen. Tegelijk is het ook een landelijk vraagstuk. Wat komt er landelijk? Bestuur Pilot Bestuurlijke aanpak online criminaliteit lermijning
vertalen naar digitale criminaliteit.

De pilot richt zich dus niet op online aangejaagde ordeverstoringen.

Pilot Bestuurlijke aanpak online criminaliteit

Stappen die het afgelopen jaar zijn gezet:

1. Mogelijkheden bestuurlijke aanpak op online criminaliteit in kaart brengen.
2. Kennis binnen politieorganisatie vergroten mbt mogelijkheden bestuurlijke aanpak online criminaliteit.
3. Meters maken door te doen.

In deze presentatie: aan de hand van voorbeelden laten zien wat er mogelijk is.

Introductie

- Grote behoefte aan inzicht in wat de burgemeester kan doen om online criminaliteit te verstoren
  - Pilot Bestuurlijke aanpak van online criminaliteit in 2024-2025
  - Lessen uit ondermijning vertalen naar online criminaliteit
- Conclusie: er zijn meerdere mogelijkheden om – op basis van bestaande bevoegdheden – als burgemeester op te treden tegen verdachten van online criminaliteit. Maar: de kansen moeten wel opgemerkt en opgepakt worden.
- Eén van de resultaten is de bestuurlijke aanpak van nepagenten

RESULTATENOVERZICHT

Pilot bestuurlijke aanpak online criminaliteit in Midden-Nederland

De wetgever heeft bestuursorganen, zoals burgemeesters en landelijke toezichthouders, bestuursrechtelijke instrumenten gegeven om risico's die de openbare orde, veiligheid of (digitale) leefomgeving verstoren, tegen te gaan. Deze maatregelen kunnen worden ingezet tegen locaties, diensten of betrokkenen die gelinkt zijn aan criminaliteit.

BURGEMEESTER

Bij verdachten van online criminaliteit die ook drugs en/of een wapen in bezit hebben, kan de burgemeester terugvallen op de bestaande bevoegdheden:

- **Art. 13B Opiumwet**

De burgemeester mag ingrijpen bij drugshandel in of rond openbare gelegenheden.

Een verdachte van computervrededreuk in Flevoland runde een webshop in verdovende middelen. Er werd een handelshoeveelheid drugs in de woning aangetroffen. De burgemeester heeft een waarschuwing, dwangsom of sluiting van het pand opgelegd.

- **Art. 174a Gemeentewet**

De burgemeester kan een bestuurlijke maatregel, waaronder sluiten van een pand, inzetten bij een dreiging of ernstige verstoring van de openbare orde, bijvoorbeeld door het aantreffen van een wapen.

De burgemeester van Utrecht heeft deze bevoegdheid ingezet bij een woning van een verdachte van online criminaliteit. Er werden drie vuurwapens aangetroffen.

In Midden-Nederland is onderzocht welke mogelijkheden het bestaande instrumentarium biedt om online criminaliteit aan te pakken. De pilot heeft in 2024 en 2025 gedraaid. Dit overzicht geeft alleen inzicht in de rol van de burgemeesters. Meer weten over de andere resultaten? Klik [hier](#).

Vragen?
Mail naar tineke.hendrikse@rvs-mn.nl

De APV geeft de burgemeester concrete regels en bevoegdheden om op te treden tegen overtredingen die de leefbaarheid en veiligheid verstoren. Afhankelijk van de APV, kan de burgemeester:

- **Publiek toegankelijke panden sluiten** om de openbare orde te handhaven, criminaliteit tegen te gaan of overlast te beperken.

In De Ronde Venen heeft de burgemeester een bedrijfspand gesloten. Het pand huisvestte een callcenter met medewerkers die mensen probeerden op te lichten met babbeltrucs. Er werden ook wapens aangetroffen.

- **Opleggen van vergunningplicht** aan bedrijven, panden of branches van waaruit criminaliteit wordt gefaciliteerd. Na het opleggen van een vergunningplicht kan een bestuursorgaan de Wet Bibob toepassen.

Dit zou kunnen bij bijv. een hostingaanbieder of datacenter. Het verstrekt de aanpak van de toezichthouder.

- **Opleggen van een dwangsom** op een persoon die de openbare orde verstoort.

Versillende burgemeesters hebben verdachten die zich voordeden als nepagenten, lasten onder dwangsom opgelegd.

- **Opnemen van een verbodsbepaling** om technische hulpmiddelen te gebruiken bij het plegen van strafbare feiten.

In de gemeente Utrecht is dit opgenomen in de APV. Wanneer een verdachte persoonsgegevens online plaatst, kan de burgemeester een last onder dwangsom opleggen en deze gedraging beboeten.

Zorgen om jonge cybercriminelen met wapens: 'Dringend bredere aanpak nodig'

 Remco Andringa
redacteur Politie en Justitie

Het Openbaar Ministerie maakt zich zorgen over het vuurwapenbezit onder jonge cybercriminelen. Geregeld vindt de politie wapens, munitie en explosieven bij soms nog minderjarige verdachten van online criminaliteit. Dat staat in een nieuw rapport van het OM en de politie over de laatste ontwikkelingen op cybercrimegebied. De organisaties vinden dat dringend meer aandacht nodig is voor de aanpak van dit soort criminaliteit.

Volgens Koen Hermans, landelijk officier van justitie cybercrime, hebben jongeren die in de drugshandel actief zijn en met wapens rondlopen inmiddels ook cybercrime ontdekt als manier om snel geld te verdienen.

"Dan heb je het over jongens van 16, 17 jaar die gewoon alles inkopen, zoals belscripts voor fraude of [phishing panels](#). We zien steeds meer vermenging tussen traditionele criminaliteit en cybercrime." Op die manier worden vuurwapens ook de criminele online wereld binnengebracht.

Grof geld

Anderzijds zijn er ook jonge cybercriminelen die zich bewapenen, zegt Hermans. "Wij hebben een jonge programmeur aangetroffen met een vuurwapen onder zijn bureaustoel. Hij verdiende grof geld met criminele

174a Gemeentewet aantreffen wapens

13 B Opiumwet

11a Opiumwet

Presentaties bij cyberteams: denk aan de burgemeester!!

Politie sluit professioneel callcenter voor babbeltrucs, vier verdachten opgepakt

18 september, 05:30 • 2 minuten leestijd

© Politie.nl

Utrecht - De politie heeft vier mannen uit De Ronde Venen opgepakt voor oplichting via babbeltrucs. Vorige week werd hun bedrijfspand al gesloten. Daar hadden ze een callcenter waar ze hun slachtoffers oplichtten. Dit callcenter was professioneel ingericht.

Bij de doorzoeking van het pand, afgelopen juli, trof de recherche twee studio's aan. Deze waren ingericht als callcenter. In deze studio's vond de

Deze informatie ontbreekt vanwege je cookievoorkeuren

We respecteren je cookievoorkeuren en daarom zie je hier geen inhoud. Je kunt de instellingen zo houden of er alsnog voor kiezen de overige cookies te accepteren.

[Voorkeuren aanpassen](#)

Tips van de redactie

Misdrecht – Vermogenweg

- Opsporingsonderzoek VVC Amsterdam in Misdrecht
- Autobedrijf zonder gereedschap...?
- Computerruimte-studio
- Video schieten voor pand
- Simkaarten
- Vuurwapen met munitie
- Criminele ontmoetingsplaats
- Strafbare feiten zoals oplichting/babbeltrucs

- Burgemeester: sluiting 3 maanden
- Geen jurisprudentie

Cybercrime breder aanpakken- Utrecht

- Onderzoek in internationaal verband naar grootschalige phishing en bankhelpdesk fraude
- Gehuurde phishing-panels, veel slachtoffers van over de hele wereld, grote opbrengsten.
- Instap april 2024 op woonadres verdachte in Vleuten (aantreffen 3 vuurwapens, munitie, cash geld)
- chats handel drugs

- Oktober 2024: overleg TBA met team Cybercriminaliteit
- November 2024: Door team TBA alsnog BR verstrekt aan de gemeente Utrecht

- Directe sluiting ivm tijdsverloop niet meer mogelijk
- Gemeente Utrecht heeft verdachte bestuurlijk gewaarschuwd
- Geen jurisprudentie
- Rapportages verstrekt aan gemeentes Almere en Noordoostpolder

Datacenters & bad hostingbedrijven

Nederland als host van een criminele infrastructuur (bron: cybercrimebeeld 2024)

Reden: snel en betrouwbaar internet

Centrale vraag: (hoe) kunnen we met een bestuurlijke aanpak datacenters en hosters in (Midden-)Nederland aanzetten tot het weren van criminele content?

Gesprekken gehad met:

- Autoriteit Terroristisch en Kinderpornografisch Materiaal
- Autoriteit Consument en Markt (toezicht hostingbedrijven)

- Onderzoeken nu concreet mogelijkheden om via opleggen vergunningplicht bedrijven aan te zetten tot KYC

iStock™
Credit: sarahdoow

Bankhelpdeskfraude - Nepagenten

- Zomer 2025 flinke toename zaken
- Werkwijze plegers- er komt altijd iemand aan de voordeur
- Verschil in APV's valt op
- Utrecht (5x), Almere (3X)
- Leusden, Stichtse Vecht,
- Interesse uit andere eenheden (nu 1x Zoetermeer)

APV en Openbare Orde

Artikel 2:2 Verstoring van de openbare orde e.d.

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 424, 426 bis en 431 van het Wetboek van Strafrecht is het verboden op of aan een openbare plaats of in een voor publiek toegankelijk gebouw, op enigerlei wijze:

- a. de orde te verstoren;
- b. **zich hinderlijk te gedragen**;
- c. **personen lastig te vallen**;
- d. te vechten;
- e. deel te nemen aan een samenshooling;
- f. **onnodig op te dringen** of
- g. door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot wanordelijkheden.

Doel

- Een last onder dwangsom verplicht iemand om te stoppen met het verboden gedrag (overtreding stoppen)
- Als de persoon doorgaat, moet hij een geldbedrag (dwangsom) betalen (herhaling voorkomen);
- Algemeen doel: handhavend optreden draagt bij aan de bescherming van de persoonlijke veiligheid van inwoners, in het bijzonder van kwetsbare personen, de leefbaarheid in de directe omgeving en aan het behoud en herstel van het vertrouwen dat burgers moeten kunnen stellen in publieke instituties in het bijzonder de politie

Vragen?

